

Obejrzyj za zgodą rodziców:

<https://www.youtube.com/watch?v=HQzwiO3BJlw> - Historia RP NP

Lekcja 5 Ustrój Polski kształtowanie systemu ustrojowego w latach 1919

1923

<https://www.youtube.com/watch?v=MpOu9Rli6Gk> - II Rzeczpospolita

1918-1939

https://www.youtube.com/watch?v=UjelEHB3J_M - Demokracja

Parlamentarna w II Rzeczpospolitej do przewrotu majowego

11 XI 1918

odzyskanie
niepodległości

I 1919

wybory
do Sejmu
Ustawodawczego

1925

Do Kobiety Polskich

POLKI! GŁOSUJCIE NA LISTĘ

Pamiętajcie, że nas jest więcej, niż mężczyzn i że głosy nasze zadecydują o przedstawicielstwie

No 1.

narodu polskiego. Jacy będą posłowie, taki będzie Sejm, takie będą prawa i rzady.

Lista № 1 najlepiej odpowiada potrzebom chwili. Listy **№ 1** pragnie sprawiedliwych, demokratycznych rządów i silnego ZJEDNOCZONEGO PAŃSTWA POLSKIEGO.

Lista № 1 daje nam, kobietom, pewność i gwarancję, że wszelkie krzywdy, dotychczas kobiet, będą zniszczone, gdyż nasze kandydatki domagają się będą w Sejmie, aby prawa żony równe zostały z prawami męża i obywatelki z prawami obywatela.

Lista № 1 wystawia kandydatki kobiet, znanych z demokratycznych przekonań i gruntownego wykształcenia, znanych jako bojowniczki o prawa kobiet, domagających się zawsze i wszędzie równej płacy dla kobiet za równą pracę i żądających specjalnych praw dla matek, to jest UBEZPIECZENIA MACIERZYŃSTWA I OCHRONY DZIECKA.

W imię więc interesu naszej Ojczyzny, w imię interesu naszej demokracji, w imię interesu wszystkich kobiet

GŁOSUJCIE NA LISTĘ № 1.

Centralny Komitet Politycznego Równouprawnienia Kobiet

Lekcja 57/58

Temat: Rządy parlamentarne.

1. Pierwsze wybory parlamentarne.

Źródło: <https://www.google.com/search?q=Pierwsze+posiedzenie+w+sejmu,+10.02+1919+r.&source=lnms&>

Pierwsze posiedzenie w sejmie, 10.02 1919 r.

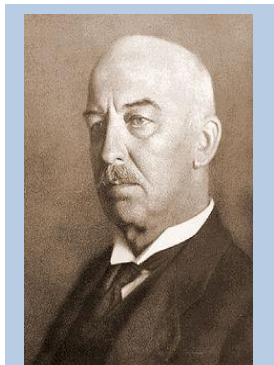
2. Wybory do Sejmu Ustawodawczego – 26 I 1919 r.

- wybory tylko na części ziem polskich nieobjętych walkami,
- bojkot wyborów przez komunistów - Komunistyczną Partię Polski (**KPP**)
- zwycięstwo Związku Ludowo-Narodowego (**ZLN**) – narodowa demokracja
- w Sejmie Ustawodawczym zasiadali ponadto posłowie:

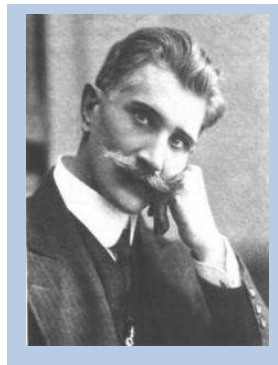
- Polskiego Stronnictwa Ludowego-"Piast" (PSL-"Piast")

Wincenty Witos

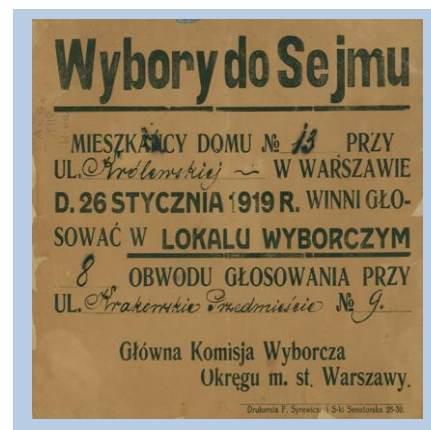

Gabriel Narutowicz

Ignacy Daszyński

- Polskiego Stronnictwa Ludowego-"Wyzwolenie" (PSL-"Wyzwolenie")
- Polska Partia Socjalistyczna (PPS)
- mniejszości narodowe

Wybory do Sejmu

MIESZKAŃCY DOMU № 13 PRZY
UL. *Anderskiej* - W WARSZAWIE
D. 26 STYCZNIA 1919 R. WINNI GŁO-
SOWAĆ W LOKALU WYBORCZYM
8 OBWODU GŁOSOWANIA PRZY
UL. *Prakockiego* w *Podmieście* № 9.

Główna Komisja Wyborcza
Okregu m. st. Warszawy.

Drukarnia F. Szwedka 1-Ski Sembrak 25-30.

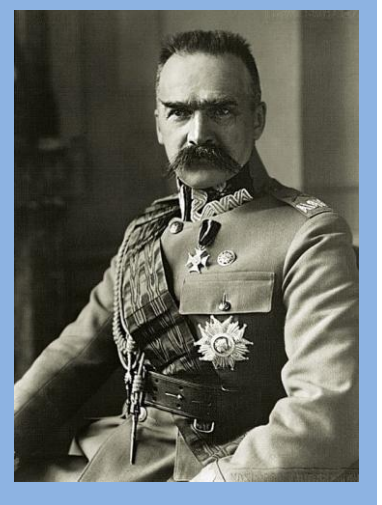

hr. Maurycy Zamoyski

3. Uchwalenie małej konstytucji – 20 lutego 1919 r., obowiązującej do momentu uchwalenia pełnej ustawy zasadniczej – **Polska republika parlamentarna.**

a. Naczelnik Państwa – **Józef Piłsudski**

- podporządkowany sejmowi
- reprezentował państwo w stosunkach międzynarodowych
- powoływał rząd
- każdy jego akt prawny wymagał **kontrasygnaty**

Józef Piłsudski

b. Rząd

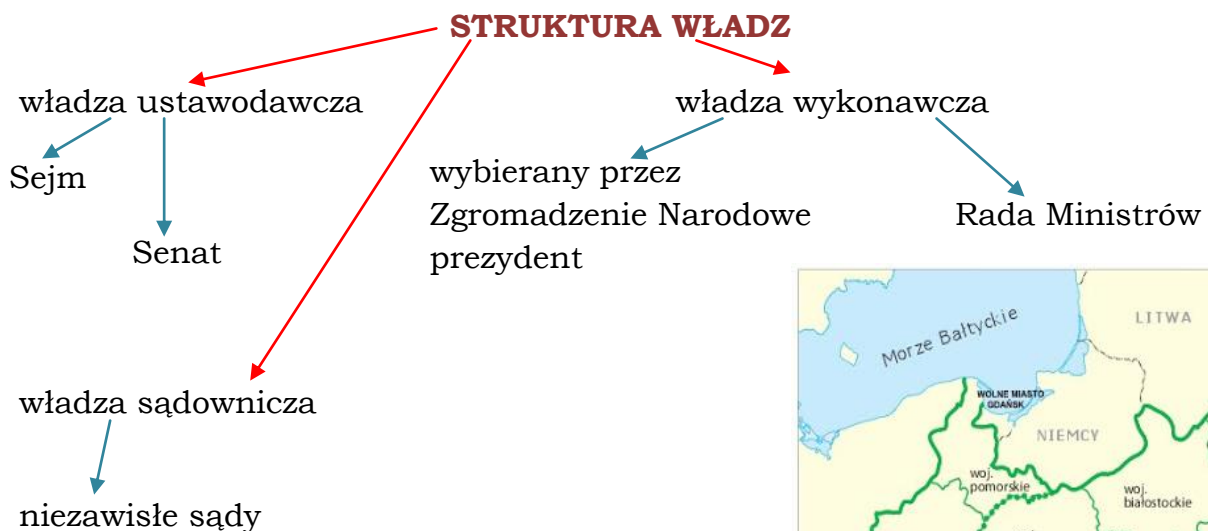
- przymus uzyskania poparcia większości w sejmie
- prawo wnoszenia ustaw do sejmu
- silna pozycja premiera

KONSTYTUCJA MARCOWA

1. Uchwalenie Konstytucji marcowej – **17 marca 1921 r.**

2. Gwarancja swobód obywatelskich

KONTRASYGNATA - dodatkowe podpisanie aktu prawnego (ustawy bądź rozporządzenia) przez drugą osobę, potwierdzające jego ważność i przenoszące pełną odpowiedzialność polityczną i prawną na podpisującego.

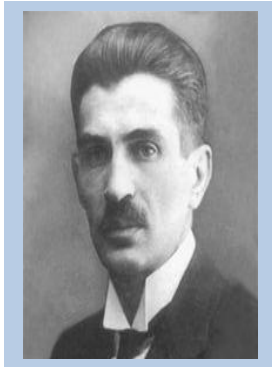
4. Sytuacja polityczna w latach 1919-1926 r.

- System wielopartyjny
- Nadmierne rozdrobnienie parlamentu – niestabilne rządy

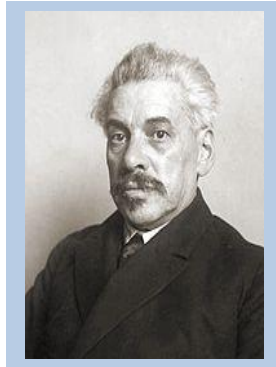
- Niski poziom kultury politycznej
- Główne siły polityczne w Polsce w okresie rządów parlamentarnych Źródło: google.com/search?q=ii+rzeczpospolita+podzialadministracyjny&tbn=isc

❖ OBÓZ NARODOWO-DEMOKRATYCZNY

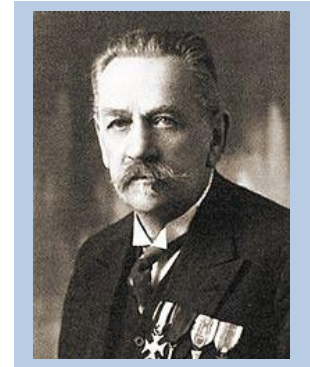
Związek Ludowo-Narodowy (Roman Dmowski, Władysław Grabski)

Maciej Rataj

Adolf Warski

Jędrzej Moraczewski

Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast” – PSL -„Piast” (Wincenty Witos, Maciej Rataj)

Polskie Stronnictwo Ludowe „Wyzwolenie” – PSL -„Wyzwolenie” (Stanisław Thugutt)

Polska Partia Socjalistyczna – PPS (Ignacy Daszyński, Jędrzej Moraczewski)

Komunistyczna Partia Robotnicza Polski – KPRP – od 1925 r.
Komunistyczna Partia Polski – KPP (Adolf Warski)

Polskie Stronnictwo Chrześcijańsko-Demokratyczne (Wojciech Korfanty)

5. Wybory parlamentarne – listopad 1922 r.

- Zwycięstwo **Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej** (ChZJN - potocznie Chjena)
- Klęska piłsudczyków

Stanisław Wojciechowski

6. Wybory prezydenta – 9 XII 1922 r.

- zwycięstwo Gabriela Narutowicza
- gwałtowna reakcja narodowej demokracji
- zamach na Gabriela Narutowicza w Zachęcie – 16 XII 1922 r.

